

TARTU ÜLIKOOLI RAAMATUKOGU

Fond 132

Sinaiski, Vassili

Inventariniimistu

1904-1998

Sissejuhatus

Sinaiski, Vassili (25. juuli 1876, Lavrovi küla Tambovi kubermangus – 21. sept.1949. Brüssel)

Vassili Sinaiski sündis paljulapselises külavaimuliku peres. Tema vanemad surid varakult ja 5 orbu jäid onu peresse kasvatada. 14-aastane Vassili, kui kõige vanem, paigutati 1891.a. Tambovi vaimulikku seminari, kus õppimine oli tasuta. Kuid vaimuliku karjäär ei köitnud noormeest ja pärast seminari lõpetamist 1897.a. sõitis ta Prantsusmaale, kus astus Montpellier'i ülikooli arstiteaduskonda. Aasta pärast pöördus ta tagasi Venemaale, kuid ei jätkanud enam meditsiiniõpinguid, vaid valis endale uue eriala.

1899.a. immatrikuleeriti Vassili Sinaiski Tartu ülikooli õigusteaduskonna üliõpilaseks. Siin sai temast prof. J. Passeki õpilane, kes soovitas jätta V. Sinaiski pärast ülikooli lõpetamist 1904.a. ülikooli juurde valmistuma professori kutseks.

1907.a. sooritas ta edukalt magistrieksami ning kaitses oma esimest teadustööd *Подушный надел в древнем Риме* pro venia legendi, saades seejärel õiguse tegutseda õigusteaduskonnas eradotsendina. 10. detsembril 1908 kaitses V. Sinaiski oma magistritööd *Очерки из истории землевладения и права в древнем Риме* Ч.1.

8. mail 1909 valiti ta Tartu ülikooli poolt tsiviilõiguse ja protsessi erakorraliseks professoriks, kuid ministeerium ei kiirustanud tema ametisse kinnitamisega. Ametisse nimetamine tuli alles 1910.a. sügisel, kuid hoopis Varssavi ülikooli erakorraliseks professoriks.

Vassili Sinaiski ei soovinud aga Varssavi ülikooli teenistusse jääda ning otsis aktiivselt uut ülikooli, kuhu tööle asuda.

1911.a sai ta professori koha Kiievi ülikoolis. Siin kaitses Sinaiski 1913.a. oma doktoritöö. *Очерки из истории землевладения и права в древнем Риме* Ч.2. Selle uurimuse kolmas osa ilmus samuti Kiievi ülikooli toimetistes 1915.a.

Kõrvuti õigusajalooalase uurimistööga tegeles V. Sinaiski tõsiselt ka tsiviilõiguse õpetamisega ja 1912. ning 1915.a. tulid tema sulest mahukad Vene tsiviilõiguse õpikud (*Русское гражданское право*), mis olid vajalikeks õppematerjalideks laiemalt kui üksnes Kiiev ülikooli üliõpilastele.

Pärast 1917.a. muutus elu revolutsioonilises Ukrainas üha keerukamaks ja ohtlikumaks. Sinaiski perekond põgenes salaja Kiievist Varssavisse ja ootas seal ära V. Sinaiski valimise 1922.a. Läti ülikooli tsiviilõiguse korraliseks professoriks. Riias töötas V. Sinaiski 1944. aastani, seega enam kui kakskümmend aastat. Siin sai ta lõplikult teostada end teadlase ja õppejõuna. Tema uurimus *La cité quiretaire* (1923) oli rahvusvaheliselt tunnustatud täiesti uueks suunaks oma alal.

1940.a. valmis V. Sinaiskil suur töö *Rome agraire*. Uurimus oli mõeldud avaldada Läti ülikooli toimetistes ning see oli korrektuurpoognate lugemise staadiumis, kuid töö jäi avaldamata sõja tõttu.

V. Sinaiski teaduslik töö viis teda üha enam traditsioonilisest juristsid eemale. Ta kirjutas terve rea artikleid õigusfolkloorist, millised tekitasid suurt huvi väliskolleegide poolt.

1939.-1940. aastatel avaldas V. Sinaiski rea eriuurimusi üldise kultuuriteooria valdkonnast – *Культура и право* (1939), *Культура и язык* (1939), *Культура и письмо* (1940). Käsitöös oli valmis uurimus *Schrift und Kultur* (1940). Sellest kõigest pidi tulema uus üldistus pärast avaldamist tema asutatud sarjas *Epistolae et logistorici*. Paraku jäi see kõik maailmasõja tõttu pooleli.

V. Sinaiski elufilosoofia kokkuvõtteks on raamat, mille ta avaldas 1937.a. läti keeles *Dzive un cilvēks* ja aasta hiljem vene keeles pealkirja all *Жизнь и человек* (2. trükk Riia, 1992) ning käsitöös säilinud *Мой день (философско-практическая тематика)* (1937).

1944.a. sõitis Sinaiski perekond Prahasse ja pärast sõja lõppu 1945.a. Belgiasse. Tema viimaseks elupaigaks sai Brüssel. Siin jätkas ta tööd oma poolelijäänud uuringutega.

V. Sinaiski tütar Nathalie Sinaiski, kes sai samuti juriidilise hariduse, on armastuse ja hoolega säilitanud oma isa pärandi. Ta korrastas arhiivi, dešifreeris käsitöös ja tegi enamusest masinakirjalised koopiaid, varustades need eessõna ja märkustega. 1990. aastatel saatis Nathalie Sinaiski Tartu Ülikooli Raamatukogule prof. Vassili Sinaiski tööde käsitöös, masinakirjalisi koopiaid, trükitööde kserokoopiaid ja mõningasi biograafilisi materjale (tulmed – 1992:24; 1996:2; 1996:9; 1997:7). Selle algatajaks oli TÜ õigusajaloo õppejõud Peeter Järveld. Saabunud materjalidest tehti 1998.a. arhiivfond. Kirjavahetusest, mis kasvas välja materjalide üleandmise käigus, on tehtud kserokoopiaid, mis säilitatakse arhiivitoimikuna (vt. s. 46).

Samaaegselt saatis Nathalie Sinaiski oma isa materjalid (põhiliselt originaalid) Läti Akadeemilisse Raamatukokku, kus samuti asub V. Sinaiski isikuarhiiv (fond 84). Seal on hangitud ühe töö koopia (tulme 1996:23).

Sisukord

I	Biograafilised materjalid.....	1
II	Käsikirjad.....	2
III	Trükised.....	5

Jkr.nr.	Säiliku pealkiri	Piirdatumid	Lehtede arv	Märkused
1	2	3	4	5

I Biograafilised materjalid

1	Синайский, Василий Иванович Записки некоего человека. [Воспоминания].	Б.г. и м.	104	
2	Синайский, Василий Иванович Записки некоего человека. Воспо- минания. Машинописная копия.	Б.г. и м., копия 1992	51	Предисл. и краткая био- графия В.И. Синайского сост. Н.В. Синайской
3	Синайская, Наталья Васильевна Круг жизни. Биография проф. В.И. Синайского и воспоминания дочери. Машинопись.	1996, Брюссель	126, с ил.	
4	Järvelaid, Peeter Õigusteaduse ajaloo Eestis (20.sajand). Vassili Sinaiski (1876-1949). Masinakirja- koopia.	1996	46 lk.	Lk.18-46 V.Si- naiski tööde bi- bliograafia.
5	Статьи о В.И. Синайском и его тру- дах. Ксерокопии с печатных и машино- писн. экз.	29 мая 1977 – 29.января.1996	3	На рус.и эст. яз.
6	Фотографии В.И. Синайского, его жены и дочери, групповая фотография: прием в честь писателя Бунина, фото- графия могилы В.И. Синайского и его жены. 2 оригинала и копии.	1904 – 1950-е гг., копии 1990-е гг.	12 фотографий	
7	Pavars, A., Läti ülik. dots., õigusteadlane Professoris atque iuris doctoris Basilii Sinaiskii opera. 1907-1938. – Latv. Univ. Akadem. Sabiedrisko Zinātru B-dr. Rakstu krājuma II, Rīga, 1939, p. 180-210. – Kserokoopia trükisest.			

1	2	3	4	5
<u>II Käsikirjad</u>				
8	Синайский, Василий Иванович Картограмматический метод древних в начертании букв (рун). Чистовая рукопись.	1935-1948, Рига, Брюссель	413, с ил.	Тит.л., предисловие и содержание сост. Н.В.Синайская. 1993. Брюссель. Экз. деф., нет лл. 5, 108. 109 в пагинации автора.
9	Синайский, Василий Иванович Картограмматический метод древних. Машинописн. экз. рукописи 1935-1948 гг., сост. Н.В. Синайская. Ксерокопия машинописи.	1935-1948, Рига-Брюссель; ксерокопия 1992	195, с ил.	
10	Синайский, Василий Иванович Мой день. (Философско-практическая тематика). Машинописная копия.	1937, Рига; копия 1990-е гг.	68	
11	Sinaiski, Vassili Ecriture ancienne dans ses origines et son essence etudiee par la methode cartogrammatique. Kserokoopia originaal - masinakirjast.	Pärast 1939.a.; koopia 1996.a.	10	Prants. k. Orig. masinakiri asub V. Sinaiski arhiivfondis Läti TAR-s. (Vt. s. 46, l. 14-15).
12	Sinaiski, Vassili Kekinowin indien et l'alphabet dans leur sems rituel et scientifique. Ksero-Venekeelse koopia masinakirjast.	[1939 –1944 vahel], Riia; kserokoopia 1990	II, 11 l.	Pr. k. eessõna ja bibliogr. koost. N. Sinaiski.
13	Синайский, Василий Иванович Древнее картограммное (руническое) письмо в его генезисе и структуре. Ксерокопия с машинописн. оригинала.	1930-1940-е гг., Рига; ксерокопия 1990	68, ил.	Предисловие и библиография Н.В.Синайской.

1	2	3	4	5
14	Sinaiski, Vassili Schrift und Kultur. Kserokopie der Maschinenschrift.	[1940]; Kserokopie 1990	I, 52 Bl.	Auf Bl.1 Autor: Wasili Sinaisky
15	Sinaiski, Vassili Rome agraire. Korrektuurpoognate kserokoopia.	1941	63	Prantsuse k. Teos ei ilmunud
16	Sinaiski, Vassili Technik der juristischen Methodolo- gie im Zusammenhang mit der Allgemei- nen Theorie der Methodologie. Übersetzung aus dem Russischen. Kserokopie der Ma- schinenschrift.	29.März 1944, Riga; Kseroko- pie 1990-er J.	51	
17	Синайский, Василий Иванович Отношение к искусству русской интеллигенции. Ксерокопия машино- писи.	1944-1945, Прага; ксеро- копия 1990-е гг.	45	
18	Синайский, Василий Иванович 1. Право. Ксерокопия машинописи. 2. Правосознание. Ксерокопия ма- шинописи.	1945, [Прага] 1945, Прага.	15 11	
19	Sinaiski, Vassili Les armoiries principales Belges dans leurs origines cartogrammatiques, coloristiques et sociales. (Science an- cienne). Originaalmasinakiri.	1945-1949 vahel, [Brüssel]	29, ill.	Prantsuse k.
20	Синайский, Василий Иванович К проблеме терминологического языка, его образов и понятий (кон- цепций) о древнем знании, мудрос- ти и премудрости. (Исследование на основании Псалтири и Апостоль- ских посланий, преимущественно Апостола Павла). Черновая руко- пись и рабочие материалы.	1946, Брюссель	72,	Предисловие с ил. Н.В.Синайс- кой. Оттиск см.ед.хр.44

1	2	3	4	5
21	Синайский, Василий Иванович К проблеме терминологического языка, его образов и понятий (концепций) о древнем знании, мудрости и премудрости (Исследование на основании Псалтири и Апостольских посланий, преимущественно Апостола Павла). Машинописная копия с рукописи 1946 г.	1946; копия между 1980-1985	47	Оттиск см. ед.хр. 44
22	Синайский, Василий Иванович О начертании церковно-славянских букв, русских и греческих в свете истории древнего письма. Рукопись.	[1948 или 1949?, Брюссель]	71	
23	Синайский, Василий Иванович Глаголица в начертании ее букв в выявлении ими направлений, как одна из систем письма. Рукопись.	1949, Брюссель.	40	
24	Синайский, Василий Иванович Научные беседы. Рукопись.	[1940-е гг.], Рига-Брюссель	186	
25	Синайский, Василий Иванович Из поэтического наследия. /Стихи разных лет/. Сост. Н.В. Синайская. Машинопись.	1992, Брюссель	186	Об оригинале сборника см. ед.хр.46, л.14- 15.
26	Синайский, Василий Иванович Рок. набросок стихотворения. Рукопись.	Б.г. и м.	1	
27	Синайский, Василий Иванович Рукопись по семиотике.	Б.г.	92, с ил.	Экз. деф., нет тит. л.; загл. §1: <i>Мужской и женский род цифр.</i>
28	Синайский, Василий Иванович К начертанию древних письмен (греческих и семитских алфавитов). Машинописный оригинал.	Б.г.	6	
29	Синайский, Василий Иванович Русский язык в его генезисе и структуре в связи с общей пробле-	Б.г.	188	На с.110-115 прозжена

мой лингвистики. Рукопись.		дырка.		
1	2	3	4	5
30	Синайский, Василий Иванович Слабые и сильные главы в их генезисе. Машинопись с рукописн. исправлениями.	Б.г.	9	
31	Sinaiski, Vassili Les verbes au point de vue de la langue scientifique et leur signification sociale dans la nomenclature des peuples anciens et moderners. – Le commencement la continuation et la fin de l'action du verbe (dynamique) et l'organisation sociale numérique (statike). – Les verbes irreguliers (forts) dans la langue scienti- fique. Käsikirjade katkendid.	I.a.	40	Prantsuse k.

III Trükised

- 32 Sinaiski, Vassili
La cité quiritaire: (De l'origine de
l'histoire agraire, de l'histoire du droit
de la Rome ancienne et de ses insti-
tutions religieuses et querrières). –
Riga, 1923. – 70 p. (Publications de
l'Universite Latvienne Acta Universi-
tatis Latviensis. VII. 1923). Ksero-
koopia äratrukist.
- 33 Sinaiski, Vassili
La cité populaire considérée au point
de vue de la cité quiritaire: De l'origine
de l'histoire agraire, de l'histoire du
droit de la Rome ancienne et de ses ins-
titutions religieuses et guerrières. –
Riga, 1924. – 114 p., 2 f. cartes – (Pub-
lications de l'Université Latvienne Ac-
ta Universitatis Latviensis. X. 1924).
Kserokoopia äratrukist, autori pühendu-
sega.

1

2

3

4

5

- 34 Sinaiski, Vassili
Chronologie et historiographie de Rome dans leurs rapports mutuels: Le l'origine des sources historiques et juridiques du cités: quiritaire et populaire. – Riga, 1925. – 80 p. – (Publications de l'Universite Latvienne Acta Universitatis Latviensis. XII. 1925). Kserokoopia äratrükist, autori pühendusega.
- 35 Синайский, Василий Иванович
Хронологический метод истолкования и согласования источников. – Riga, 1928 – 16с. – (Epistolae et logistorici. N 8). – Kserokoopia печатного издания.
- 36 Sinaiski, Vassili
Folk-lore juridique. – Acta universitatis Latviensis, Riga, 1931, I tomus, N 4, p. 553-636. – Kserokoopia trükisest.
- 37 Sinaiski, Vassili
Theorie de la chronologie ancienne civile et naturelle, appliquée a quelques institutions historiques, religieuses, juridiques, de folk-lore et l'historiographie. – Riga, 1931. – 41 p. (Epistolae et logistorici, N 9-11). – Kserokoopia trükisest.
- 38 Sinaiski, Vassili
Theorie du folklore comme science ancienne. – «Annali» del' Instituto Orientale di Napoli. Napoli, 1932. Vol. V, p. 55-197; 1933, vol. VI p. 91-197. Kserokoopia trükisest.
- 39 Sinaiski, Vassili
Identité des lois et bases chronologiques de l'histoire romaine. – Riga, 1932. – 34 p. – (Epistolae et logistorici, N 12-14). – Kserokoopia trükisest, autori pühendusega.

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

- 40 Sinaiski, Vassili
Ordre des matières dans la législation de Justinien. – Studi in memoria di Aldo Albertoni. Vol. I. CEDAM, Padova, 1933, p. 181-203. – Kserokoopia trükisest.
- 41 Sinaiski, Vassili
«Ex Jure Quiritium». – Studi in Onore di Salvatore Riccobono nel XL anno del suo insegnamento. Palermo, 1936, IV, p. 57-75. – Kserokoopia trükisest.
- 42 Sinaiski, Vassili
Situation juridique agraire en Lettonie (Courlande) avant la grande guerre depuis le XIX siècle. (En comparaison avec le droit Romain.) – Archivio «Vittorio Scialoja», Firenze, 1936, Vol. 3, fasc. N 1-2, p. 32-40. – Kserokoopia trükisest.
- 43 Sinaiski, Vassili
Culture et Droit au point de vue de la science ancienne (algébré). – Riga, 1939. – 49 p. – (Epistolae et logistorici. N 20-22). – Kserokoopia trükisest, autori pühendusega.
- 44 Синайский, Василий Иванович
К проблеме терминологического языка, его образов и понятий (концепций) о древнем знании мудрости и премудрости (Исследование на основании Псалтири и Апостольских посланий, преимущественно Апостола Павла. – Оттиск из *Записки Русской Академической Группы в США*, New York, 1985, т. XVIII, с. 259-301.
- 45 Синайский, Василий Иванович
Пушкин о праве. – Оттиск из *Записки Русской Академической Группы в США*, Нью Йорк, 1987, т. XX, с. 197-206.

1

2

3

4

5

XXXXXXXXXX

- 46 Переписка заведующей отделом
рукописей и редких книг БТУ Маре
Ранд с Н.В. Синайской по поводу пе- 2 февр.1996-2 июля 1998 19
редачи архивных материалов В.И.
Синайского в БГУ. Ксерокопии писем.

Sellesse inventarimistusse on kantud 46 säilikut numbritega 1-46.
Fondi korrastas ja nimistu koostas pearaamatukoguhoidja T. Šahhovskaja.

10. november 1998.a.